

Одлука којом се смјењује др Драган Калинић са функције предсједавајућег Народне скупштине Републике Српске и предсједника Српске демократске странке

— радни превод —

Број: 219/04

Користећи се овлашћењима која су Високом представнику дата у члану В Анекса 10. (Споразум о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, према којем је Високи представник коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења горе наведеног Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора; и посебно узевши у обзир члан ИИ 1. (д) истог Споразума према којем Високи представник “помаже, када оцијени да је то неопходно, у рјешавању свих проблема који се појаве у вези са имплементацијом цивилног дијела Мировног уговора”;

Позивајући се на став ЦИ.2 Закључака Конференције за имплементацију мира одржане у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Савјет за имплементацију мира поздравио намјеру Високог представника да искористи свој коначни ауторитет у земљи у вези са тумачењем Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора, како би помогао у изналагању рјешења за проблеме у складу са горе наведеним “доношењем обавезујућих одлука, када оцијени да је то неопходно”, о одређеним питањима, укључујући и (према тачки (ц) става ЦИ .2) “мјере којима се обезбјеђује имплементација Мировног споразума на цијелој територији Босне и Херцеговине и

њених ентитета”, које “могу укључивати предузимање мјера против лица која обављају јавне функције;

Констатујући да је у ставу Ц. 4 Анекса Декларације Савјета за имплементацију мира сачињеној у Мадриду 16. децембра 1998. године наведено да Савјет потврђује како се челницима којима Високи представник забрани обављање јавних функција “може такође забранити да се до даљег кандидују на изборима и да обављају било коју другу изборну или именовану функцију и заузимају функцију у политичкој странци”;

Водећи рачуна о чињеници да је потребно да се заврши мировни процес да би се успоставило стабилно политичко и безбједоносно окружење у Босни и Херцеговини повољно за, између осталог, темељну економску реформу и повратак избјеглица и расељених лица;

Присјећајући се да у складу са чланом ИИ, став 8. Устава Босне и Херцеговине, сви надлежни органи власти у Босни и Херцеговини имају законску обавезу да сарађују са и обезбиједе неограничен приступ Међународном кривичном суду за бившу Југославију и даље посебно имају обавезу да поступају у складу са налозима издатим у складу са чланом 29. Статута Међународног кривичног суда;

Узимајући у обзир све одговарајуће резолуције Савјета безбједности Уједињених нација, а посебно Резолуцију број 1503 од 28. августа 2003. године и Резолуцију број 1534 од 26. марта 2004. године у којима је Савјет безбједности позвао све државе, посебно Србију и Црну Гору, Хрватску и Босну и Херцеговину и Републику Српску у Босни и Херцеговини, да интензивирају сарадњу и пруже сву помоћ Међународном суду, посебно да се Радован Караџић и Ратко Младић (...) и сви други оптужени доведу пред Међународни суд;

Констатујући да неуспјех Босне и Херцеговине да испуни своје међународне обавезе према Међународном кривичном суду за бившу Југославију све више представља препреку интеграцији Босне и

Херцеговине у Европу и да се тај неуспјех у великој мјери може приписати неуспјесима Републике Српске;

Констатујући даље, илустрације ради, да је Комунике са самита у Истанбулу издат 28. јуна 2004. године у којем су шефови држава и влада учесница на састанку Сјеверноатлантског савјета изразили своју забринутост због тога што Босна и Херцеговина, а посебно опструктивни елементи у Републици Српској, није испунила своје обавезе да у потпуности сарађује са Међународним кривичним судом за бившу Југославију, укључујући хапшење и пренос у надлежност Међународног суда оптужених за ратне злочине, што је основни услов да држава буде примљена у Партнерство за мир;

Присјећајући се да је Управни одбор Савјета за имплементацију мира на састанку одржаном у Сарајеву 25. јуна 2004. године констатовао да Република Српска у периоду од девет година од потписивања Дејтонског споразума није успјела да пронађе или ухапси чак ни једно лице оптужено за ратне злочине и нагласио да Република Српска, ентитет у оквиру Босне и Херцеговине загарантован Дејтонским споразумом, не испуњава кључну обавезу из Дејтонског споразума и међународног права, за шта се одговарајући појединци и институције морају сматрати одговорним;

Констатујући даље да је Савјет за имплементацију мира на састанцима одржаним у Бону 10. септембра 1997. године и Мадриду 16. децембра 1998. године, те у Бриселу 23. и 24. маја 2000. године изразио своју дубоку забринутост због укоријењене корупције у Босни и Херцеговини која може довести до нарушавања демократске власти, пустошења јавних ресурса и спријечити развој тржишне економије;

Имајући на уму да је у Мадриду 16. децембра 1998. године Савјет за имплементацију мира на слиједећи начин изразио своју забринутост: "Савјет изражава дубоку забринутост због наставка корупције и утаје јавних фондова. Савјет поздравља рад Високог представника на изради свеобухватне анти-корупционе стратегије

... Високи представник ће предводити координацију напора међународне заједнице који су усмјерени на елиминацију могућности за корупцију, утају пореза и преусмјеравање јавних прихода, обезбјеђење транспарентности у свим фазама владиних операција ...”;

Знајући да је Изборним законом Босне и Херцеговине и Законом о финансирању политичких странака Босне и Херцеговине уведен концепт транспарентности финансирања политичких странака с циљем да се сузбије укоријењена корупција у Босни и Херцеговини због које је угрожено демократско управљање те повјерење грађања у њихов политички систем, расипају се јавна средства и спречава развој тржишне економије;

Узимајући у обзир Препоруку број 1516 (2001. година) о финансирању политичких странака коју је усвојио Стални комитет, дјелујући у име Парламентарне скупштине Савјета Европе, којом се предвиђа “да би у случају кршења закона политичке странке требале бити предмет значајних санкција, (...) те да би, у случају када се установи појединачна одговорност, санкције требале укључивати поништење изабраног мандата или временски период у којем је лице дисквалификовано”;

Свјесни потребе да се успостави правилна равнотежа између добробити за јавност и права појединаца;

Присјећајући се да је Налог којим се обустављају исплате свих буџетских позиција за страначко финансирање Српске демократске странке (у даљем тексту: СДС) и којим се налаже СДС-у да поднесе финансијски план за период од 1. јануара 2003. године до 31. марта 2004. године и даље на снази;

Узимајући у обзир Финансијски извјештај од 19. априла 2004. године који је поднијела Српска демократска странка у складу са наведеним Налогом Високог представника те Извјештај специјалног ревизора за Републику Српску (у даљем тексту: специјални ревизор) о наведеном Финансијском извјештају који је објављен 24. јуна 2004. године;

Узнемирен чињеницом да наведени Финансијски извјештај садржава доказе о забрињавајућим примјерима кршења Закона о финансирању политичких странака Босне и Херцеговине који се понављају;

Констатујући да постоји доказ, укључујући писмо Радована Караџића, лица оптуженог по члану 19. Статута Међународног кривичног суда за бившу Југославију, који до данас успијева да избјегне правично кривично гоњење, да је он одржавао редовне контакте са СДС-ом и од њега примао помоћ;

Присјећајући се да наведени Финансијски извјештај такође није пружио ниједан доказ да то није случај и да је показао да нису успостављени довољни механизми да се спријечи да се средства СДС-а користе за помагање лицима оптуженим по члану 19. Статута Међународног кривичног суда за бившу Југославију, као што је Радован Караџић, и њиховој структури подршке;

Имајући на уму одговорност свих јавних и страначких званичника који су на власти да обезбиједе да Босна и Херцеговина испуни своју међународну обавезу да сарађује са Међународним судом у хватању ратних злочинаца и њихову одговорност да обезбиједе да се јавна и страначка средства не користе за пружање помоћи и подршке ратним злочинцима и мрежама ратног криминала;

Потврђујући да нису пружени други докази који би СДС ослободили одговорности у вези са горе наведеним;

Констатујући да пропуст СДС-а да обезбиједи да лица оптужена по члану 19. Статута Међународног суда не добивају никакву помоћ представља опструкцију провођења Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини;

Узимајући у обзир и имајући на уму све горе наведено, Високи представник доноси слиједећу:

ОДЛУКУ

**којом се смјењује др Драган Калинић са функције
предсједавајућег Народне скупштине Републике Српске и**

предсједника Српске демократске странке

те му се забрањује обављање сваке службене, изборне или именоване јавне функције, као и кандидовање на изборима и обављање функције у политичким странкама, уколико или све дотле док га Високи представник накнадном одлуком евентуално изричито не овласти да исте обавља или да се кандидује. Одмах му престају сва права на накнаде односно привилегије или статус који произилазе из наведене функције.

Ова Одлука ступа на снагу одмах и неће захтијевати предузимање додатних процедуралних мјера. Др Драган Калинић мора одмах да напусти своју канцеларију.

Ова Одлука се одмах објављује у “Службеном гласнику Републике Српске”.

РАЗЛОЗИ ЗА СМЈЕЊИВАЊЕ

1. Упркос Уставом утврђеној дужности Републике Српске да у потпуности сарађује са Међународним кривичним судом за бившу Југославију – која је додатно потврђена резолуцијама Савјета безбједности Уједињених нација како је горе наведено – оптужена лица су и даље на слободи у Републици Српској, а добивала су и још увијек добивају помоћ у избјегавању правде од појединаца на одговорним положајима и од институција државног и политичког карактера. Чињеница да такво стање траје већ девет година од краја рата, а да органи власти Републике Српске нису ухапсили нити једног ратног злочинца на територији Републике Српске, извор је озбиљне и сталне забринутости не само за становништво Босне и Херцеговине, него и међународну заједницу у цјелини.

Више од деценије и током цијелог рата, у рукама СДС-а је политичка моћ у Републици Српској. Пропуст овог ентитета да ухапси ова оптужена лица очигледно непоштујући обавезе Босне и Херцеговине према међународном праву је, стога, инкриминирајући доказ о непостојању СДС-овог опредјељења за правилно управљање. С обзиром на сумњиво насљеђе политичке

странке коју је основао и чији је први предсједник био главни оптужени од стране Међународног суда који се налази на слободи, Радован Караџић, СДС је имао двоструку обавезу да се искупи и рехабилитује тиме што ће проактивно гонити и извести пред лице правде раније творце своје омражене политике која је тако изобличила политички поредак. Чињеница да то није урађено свједочи, у најбољем случају, о занемаривању и одрицању од одговорности власти или, у најгорем случају, о планираној намјери да се омета provedба мировног процеса држећи се реликта (и ликова) из своје пропале прошлости.

Као водећи члан СДС-а који заузима најодговорнији положај у странци а на основу поуздане информације и вјеровања, г. Калинић је крив за пропуст СДС-а да из политичког амбијента елиминише услове који доприносе омогућавању опстанка лица оптужених по горе наведеном члану 19.

2. Лица на функцији предсједника политичке странке налазе се на положају од повјерења не само чланова те странке него и пореских обвезника у мјери у којој се политичке странке финансирају, између осталог, из буџета на различитим нивоима власти у Босни и Херцеговини. У том смислу они имају обавезу да обезбиједе да финансирање странака у цјелости буде транспарентно и регуларно и да предузму потребне мјере како би странка поштовала како домаће законе тако и међународне обавезе и поступала у складу с њима и да се средства из странке, било приватна или јавна, не користе за пружање материјалне помоћи криминалцима или оптуженим ратним злочинцима или њиховим структурама подршке или да би им се помогне да умакну правди.

Извјештај специјалног ревизора за Републику Српску показује суштинске разлике између финансијског извјештаја од 19. априла 2004. год. и финансијских евиденција канцеларија СДС-а у цијелој Републици Српској. Конкретно, Извјештај специјалног ревизора истиче непостојање имовинских картона, слабу покривеност извршених плаћања рачунима, непотпуна плаћања обавезних социјалних доприноса и пореза за запослене у СДС-у,

неприказаних готовинских прихода, слабо документовано и често подизање средстава из благајне, што све представља кршење закона.

Што је још важније, Извјештај показује потпуни неуспјех централних органа СДС-а да преузму послове контроле према Статуту странке и да обезбиједи минимум неопходних мјера како би се остварила ефикасно и правилно управљање и контрола странке и њене имовине. Резултат ових пропуста представља повреду дужности да се обезбиједи да се ова средства не користе за помагање или подршку оптуженим ратним злочинцима, а нарочито Радовану Караџићу, оснивачу СДС-а, који је, између осталог, у једном писму признао да је у контакту са СДС-ом и да прима помоћ из средстава ове странке, што је чињеница коју поткрепљују и одређени други докази.

Из наведених разлога, Драган Калинић је имао специјалну одговорност да прекине везе странке са прошлошћу тако што ће обезбиједити да се не пружа нити да постоји могућност за пружање материјалне помоћи том лицу. Из налаза Извјештаја намеће се закључак да, у недостатку контролних механизма, СДС и његов предсједник немају довољно контроле над средствима странке да би спријечили органе странке да пружају подршку или притекну у помоћ свом ранијем предсједнику.

На основу наведеног, мировни процес остаје угрожен све док је г. Калинић на функцији. Према томе, он се одмах мора смијенити.

Сарајево,
2004.

29.

јуни

Педи Ешдаун

представник

Високи